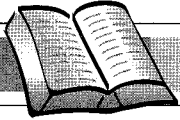

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Waarover wenen?

En Jezus, Zich tot haar kerende, zeide: Gij dochteren van Jeruzalem, weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen.

Lukas 23:28

Midden in de verlatenheid van Zijn lijdensgang treffen we plotseling de wenende vrouwen van Jeruzalem aan. Ze schamen zich niet voor hun tranen. Ze vrezen ook de menigte niet, die zich massaal tegen Jezus heeft gekeerd. Met hun luid misbaar stellen ze zich aan Jezus' kant. Dit is alles veel te erg. Hij had zo vriendelijk gesproken, de kinderen ontvangen en zoveel wonderen gedaan. Nee, deze vrouwen kunnen niet geloven, dat Hij een boosdoener is. Alle woorden schieten hun te kort. Wenend en snikkend betuigen ze de Heere hun gevoel en medeleven. Een verademing op Zijn lijdensweg. Zo lijkt het althans.

Maar Jezus ziet het hart aan. Hij kent de bron waaruit deze tranen opwellen. En dat is niet een verbroken, verslagen, veroordeeld hart, maar een week en aangedaan gevoel. Wat is er dan mis met deze tranen? Ze zijn niet anders dan een miskenning van het lijden van Jezus.

Het zijn de tranen van degenen, die veel gevoeligheid houden voor een waarachtige bekering, van degenen die de hoop der zaligheid bouwen op hun aandoening, van degenen die liefde tot Jezus voorgeven, maar bij wie het niets anders is dan zelfliefde. Deze vrouwen waren helemaal niet verblijd met een Zaligmaker, Die Zijn ziel gaf tot een rantsoen voor velen, Die het recht Gods verheer-

lijkte, Die volmaakt voor de zonde betaalde, Die het leven verwierf door volkomen gehoorzaamheid. Nooit hadden ze zich in de spiegel van Gods heilige wet leren kennen als vervloekten en helwaardigen. Een Jezus voor misdadigen benodigden ze niet. Zo ging het naar hun mening helemaal verkeerd. Hoevelen schreien zulke gevoelstranen om Jezus, maar hebben ten diepste een afkeer van de noodzaak van een betalende Borg en Middelaar. Met alles de dood in? Gods recht liever krijgen dan eigen behoud? Een zaligheid vanuit het voldane recht? Ze willen er niet van weten. Ze beminnen een Jezus van eigen gedachte. Echter, ook Gods volk is hier niet vreemd van, want met alle genade die beleefd is, zoeken ze altijd op hun eigen wijze behouden te worden. En dan zijn mijn tranen in eigen ogen waardevoller, dan Jezus' lijden en sterven. Ik moet niet alleen van mijn zonde en van mijn bestaan verlost worden. Ik moet ook aan mijn schadelijke tranen vol van zelfliefde ontdekt worden. Ik moet van mezelf verlost worden. Het is niet anders dan zelfbehoud ten koste van Gods recht en dat zal nooit kunnen.

Daarom zijn al de tranen van die vrouwen voor de gehoorzame Jezus niets anders dan een helse verzoeking. Satan tracht Hem met het zware lijden, maar ook met de aantrekkelijk-

ke tranen van deze vrouwen af te trekken van de gehoorzaamheid aan Zijn Vader. Hoe gewillig en standvastig blijft Jezus toch in Zijn gehele lijdensgang. Hij doorziet alles. Hij doorziet het hart van deze vrouwen. Hij doorziet satans list. Wat doet Hij nu? Verstoot Hij deze vrouwen met harde woorden? Stort Hij Zijn toorn over hen uit, omdat ze Hem zo in de weg staan? Integendeel, zie de zeldzame lijdzaamheid en liefde die Jezus aan zulken betoont. Hij keert Zich tot hen. Hoeveel keer hadden ze Zijn prediking al gehoord? En nog is Hij hen niet moe. Hij zegt niet: "Ik heb nu genoeg aan Mijzelf en aan Mijn lijden". Nee, nog eenmaal spreekt Hij hen liefdevol, maar tegelijk zeer ontdekkend en bestraffend toe. "Weent niet over Mij". Staat Mij toch niet in de weg, staat ook uzelf niet langer in de weg. Een andere weg tot de zaligheid dan door voldoening voor de schuld is er niet. Alleen door Mijn offer is er behoud. Het zijn tranen, omdat u Mijn werk niet verstaat en benodigd. Het zijn tranen van geestelijke blindheid, want ze miskennen Mij. Wat, niet wenen? Jawel, ze moeten wél

Inhoud

Meditatie: Waarover wenen?	1
Nieuwe wijn in nieuwe zakken (1)	2
Hoofdmomenten van de Generale Synode (10)	3
Lezers vragen: De kerk als eiland	5
Onze post in Nazareth	6
Van Overzee: De meeste is de liefde	7
Kerknieuws	8
Berichten	8
Preekbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@klikSAFE.nl

Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:
Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.
Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

wenen. Terstond klinkt uit de mond van de waarachtige en getrouwe Getuige: "Weent over uzelf en over uw kinderen". Dat klinkt ook tot u! U en ik moeten leren wenen in het licht van Gods rechtvaardige wraakoefening over de zonde. Buiten Zijn offer en voldoening voor mijn zonde moet ik wenen. Wenen over mijn bedrieglijke hart, over mijn onbekeerlijkheid, over mijn zonden, over mijn breuk, over mijn ongelooft, over het geschonden recht Gods, over het verwerpen van de zaligheid in Jezus. Och, dat mijn hoofd water ware om te wenen. Weent ook over uw kinderen. De Heere Jezus weet, welke verschrikkelijke oordelen er over Jeruzalem zullen komen, omdat het

de Zaligmaker verwerpt. Dan zal God gericht oefenen aan de inwoners van de stad, ook aan de kinderen. Weent zo over uzelf en over uw kinderen. Bedwing uw ogen niet van tranen, voordat u met uw kinderen geborgen zijt tegen de toekomstige toorn. In dat grote gericht zullen velen gaan wenen, maar te laat. Maar van hen die hier oprecht leerden wenen, zullen dan alle tranen van de ogen afgewist worden.

*Doorzoek mij, toets mijn gangen;
Doorgrond al mijn verlangen;
En stel mijn oogmerk in den dag.*

Rijssen, ds. C.A. van Dieren

Nieuwe wijn in nieuwe zakken

(1)

Een maaltijd

Iemand vroeg zich af wat de Heere Jezus toch heeft bedoeld toen Hij die bekende woorden uitsprak: 'En men doet geen nieuwe wijn in oude lederen zakken; anders zo bersten de lederen zakken, en de wijn wordt uitgestort, en de lederen zakken verderven; maar men doet nieuwe wijn in nieuwe lederen zakken, en beide tezamen worden behouden'. We willen proberen de bedoeling van deze woorden eens na te gaan. We kunnen ze vinden in Mattheüs 9 – het verband waarom het gaat, vindt men in de verzen 14-17. Omdat de betekenis van de woorden niet zo eenvoudig te verstaan is, willen we er twee artikelen aan wijden.

Ook in dit geval is het verband waarin de woorden staan belangrijk. Wat is het geval? De Heere Jezus heeft Levi, de tollenaar, geroepen uit zijn zondig leven. Wanneer dan in het huis van Levi een maaltijd wordt gehouden, komen er vele tollenaars – collega's van Levi – en zondaars naar dat huis. Zondaars: daar worden mensen mee bedoeld die openlijk als zondaars bekend staan in heel de stad. De farizeeën zien het aan en hebben er de grootste moeite mee. Kan dat dan allemaal maar? Kan alles er bij Jezus en Zijn discipelen dan mee door? Opvallend is dat zij met hun kritiek niet naar de

Heere Zélf toegaan, maar naar Zijn discipelen. Hoor ze eens mopperen: 'Waarom eet uw Meester met de tollenaars en de zondaren?' De discipelen weten zo gauw niet wat zij die boze, vrome mannen moeten antwoorden. De Heere hoort het echter en Hij neemt het voor Zijn in verlegenheid gebrachte leerlingen op. Scherp is Zijn antwoord: 'Die gezond zijn, hebben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn. Gaat heen en leert wat het is: Ik wil barmhartigheid en niet offerande...'

Johannes' discipelen

Nauwelijks is dit onderhoud afgelopen, of een ander groepje mensen nadert. Ook zij zijn op een afstand getuigen geweest van het aanzitten van Jezus met zoveel zondige mensen. Ook zij hebben hun vragen. Echter: hun vragen zijn anders van aard dan die van de farizeeën. Zij krijgen ook een veel milder antwoord. Wie zijn deze mensen? Het zijn *discipelen van Johannes*. Deze mannen beleven een moeilijke tijd. Hun geliefde meester is gevangen genomen. Hij zit opgesloten, ergens in de buurt van de Dode Zee, in de ellendige krochten van de vesting Machaerus. En dat alleen omdat hij de eerlijkheid en de moed heeft gehad koning Herodes te berispen om zijn ontuchtige relatie met zijn

schoonzuster Herodias. Het groepje discipelen van Johannes dat nu tot de Heere nadert, bestaat uit verweesde mensen. Hun meester zijn zij kwijt, bij de vrome godsdienstigheid kunnen zij het niet vinden, door de overheid worden zij gewantouwd – en bij de volgelingen van Jezus horen zij ook niet. Zij horen eigenlijk nergens bij! Dat gevoel is Gods kinderen soms niet vreemd, ook vandaag.

Wat hebben ze nu op hun hart? Hoor hun vraag: ‘Waarom vasten wij en de farizeeën veel, en Uw discipelen vasten niet?’ Sommige verklaarders denken dat de farizeeën hun deze vraag hebben ingefluisterd. Hoe dat ook zij, het is wel treffend dat zowel de farizeeën als de discipelen van Johannes met hun vraag aan het verkeerde adres zijn. De farizeeën hadden kritiek op Jezus en zij gingen ermee naar Zijn discipelen. De volgelingen van Johannes hebben aanmerkingen op de discipelen en zij gaan ermee naar Jezus... Er is niets nieuws onder de zon. Hoevaak gaan ook wij niet met onze kritische vragen naar ánderen dan degenen die we op het oog hebben! Dat is een groot kwaad, ook in de kerk.

Verkeerd en goed vasten

Maar terzake: de discipelen van Johannes *vastten* dus. Meer nog: zij vastten *veel*. Evenals de farizeeën trouwens. De Heere had voor Israël alleen het vasten op de Grote Verzoendag geboden. De farizeeën vastten maar liefst 104 maal zoveel als de Heere had geëist: elke week namelijk, op maandag en donderdag! Het is een veeg teken als een mens ‘vromer’ wordt dan de Schrift gebiedt. We noemen dat eigenwillige godsdienst. En toch... toch moeten we over Johannes’ discipelen maar niet te hard oordelen. Want zij vastten wel, maar toch *anders dan de farizeeën*. Waarom? Bij de farizeeën was het vasten ontaard in een uitwendig ceremonieel vertoon. Als het vasten – het zich voor een tijd onthouden van de genietingen van het leven – een teken is van een verbroken of bedroefd hart, een zaak van het hárt dus, wordt het door Gods Woord niet veroordeeld. Integendeel! Maar als het gebeurt om een degelijke en ernstige indruk te maken op anderen, gruwet God ervan. Hoor wat de Heere zegt: ‘En wanneer gij vast, toont geen droevig

gezicht, gelijk de geveinsden; want zij mismaken hun aangezichten, opdat zij van de mensen mogen gezien worden, als zij vasten. Voorwaar Ik zeg u, dat zij hun loon weg hebben. Maar gij, als gij vast, zalf uw hoofd en was uw aangezicht, opdat het van de mensen niet gezien worde, als gij vast, maar van uw Vader, Die in het verborgen is; en uw Vader, Die in het verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden...’ (Matth. 6:16-18).

Wij vasten veel...

Terug naar het groepje ‘discipelen van Johannes’. Zij vastten veel, zo zagen we. Net als de farizeeën. Maar als twee hetzelfde doen, is het nog niet hetzelfde. Bij Johannes’ discipelen was het geen uitwendig vertoon. Wat dan wel? Denk het u eens in: zij hadden verkeerd onder de prediking van hun geliefde meester. De een korter, de ander langer tijd. Die prediking had hen geraakt! O, wat preekte hun meester de wet van God! Wat kon hij ernstig spreken over de bijl, die reeds aan de wortel van hun levensboom lag. Van de toekomstige toorn van God. Van Hem Die zou komen met de wan in Zijn hand, gereed om Zijn dorsvloer te doorzuiveren. Wat sprak de Doper met majesteit en kracht van het onuitblusselijk vuur! En waar velen zich van deze boodschap schouderophalend hadden afgekeerd, was het

bij hen naar binnen geslagen. Zij konden dat woord van gericht en oordeel niet meer kwijt... Misschien vraagt iemand: maar Johannes heeft toch ook nog wel wat ánders gepreekt? Sprak hij ook niet van het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt? Getuigde hij niet van de Bruidegom, Wiens vriend hij was? Hóórden die mensen dat deel van zijn boodschap dan niet? Ja – zij hoorden het wel. Maar er was in hun harten geen plaats voor. Kunt u dat vanuit uw eigen leven verstaan? Zij verstonden in feite maar één kant van Johannes’ boodschap. En toen waren zij gaan... vasten! Dat betekent dus niet dat zij nu en dan maar eens wat spijze lieten staan. Nee – dat betekent dat zij werkelijk gespeend waren aan de hele wereld. Die had voor hen geen waarde meer. Droefheid kenmerkte hun leven. Zij leefden onder het ontzaglijk gewicht van de boodschap die zij van hun meester hadden gehoord: het Goddelijk gericht! Wie daar iets van doorleeft, gaat vasten en treuren. Dat was toen zo – en dat is nóg zo. Het groepje bedroefde en verweesde discipelen van Johannes krijgt van de Heere Jezus een vriendelijk antwoord. Daarover hopen we volgende week iets meer te vernemen.

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

Hoofdmomenten van de Generale Synode 2004-2005

(10)

Het werk van het Deputaatschap voor Israël heeft de laatste drie jaar goede voortgang gehad. Dit bleek uit het uitvoerige rapport van het Deputaatschap voor Israël, dat in de middagvergadering van woensdag 26 januari 2005 ruime aandacht van de synode kreeg. Zo ontstonden er goede contacten met de Joods-christelijke gemeente Beit Emet in Zhitomir, een plaats in de Oekraïne. De preses leidde het gesprek over dit onderdeel van het werk in met de vraag: ‘Hebt u vertrouwen in deze gemeente?’ Ds. C.J. Meeuse, voorzitter van het deputaatschap, gaf aan dat Arkadij Margolis, de voorganger, het deputaatschap uitnodigde met de woorden: ‘Het gaat om de boodschap die jullie brengen’. Sinds 2001 kreeg het deputaatschap gelegenheid om twee keer per jaar een seminar in deze gemeente te houden, waarbij de hele Heidelbergse Catechismus werd behandeld. Er is sprake van een open deur, van een bijzondere mate van meeleven en meedenken. De manier waarop men in Zhitomir spreekt over de bijbelse waarheid heeft ons ontroerd. Er zijn uiteraard ook negatieve dingen, zoals het nog ontbreken van ambten, maar het deputaatschap heeft veel zaad mogen strooien.

Cursussen en lectuurverspreiding in Ghana

Bij het begin van de middagvergadering was eerst het rapport van het Deputaatschap voor Bijbelverspreiding onderwerp van bespreking. Een van de afgevaardigden gaf allereerst uitdrukking aan de algemene waardering in de synode voor het werk van de 'Commissie Dordrecht', een werkgroep van het deputaatschap, waarbij circa 85 personen zijn betrokken. Deze werkgroep droeg opnieuw zorg voor de organisatie van een cursus bijbelkennis en kennis van de Heidelbergse Catechismus, die op aanvraag wordt toegezonden aan belangstellenden uit Ghana in West-Afrika. Cursisten die gereed kwamen met de cursus werden uitgenodigd voor een conferentie in Accra, Kumasi en het noordelijke Tamale. De uitnodigingen werden door de commissie Dordrecht verspreid. Het onderwerp voor de bijeenkomsten was 'De heiligmaking'. Circa 400 cursisten namen aan de conferenties deel. Eén van de afgevaardigden vroeg naar het kerkelijk onderdak van de mensen, die de cursussen volgen. Ds. L. Blok, voorzitter van het deputaatschap, gaf aan dat zij behoren tot verschillende kerken in Ghana, die veelal een baptistische of een presbyteriaanse achtergrond hebben. Het deputaatschap geeft de cursisten inhoudelijk wat mee: een grondige kennismaking met de gereformeerde leer. We laten de uitkomst aan God over. Een andere vraag betrof het teruglopen van het aantal cursisten. Dit is geen nieuw verschijnsel. Er is sprake van een golfbeweging met een op en een neergaande lijn. Ds. M.J. van Gelder, lid van het deputaatschap, wees erop dat de achteruitgang waarschijnlijk samenhangt met de vermindering van de economische welvaart in Ghana. De mensen beschikken daarvoor nauwelijks over geld om de verzending van de cursussen te kunnen betalen!

Het deputaatschap beschikt over een stichting, die in Ghana is geregistreerd en die werkt vanuit een boekwinkel in Accra. De leiding van de winkel berust bij ds. Samuël Hayford. Op deze manier is er een goede ingang voor de verspreiding van Bijbels en verantwoorde lectuur. In de achterliggende drie jaar werden o.m. 32.000 bijbels en 10.000 kinderbijbels naar Ghana verscheept. In

het totaal konden volgens het rapport van het deputaatschap in de verslagperiode 103.150 stuks bijbels en boeken worden verspreid

Het werk voor het Russische taalgebied en de taak in India.

Het aantal in het Russisch vertaalde boeken was in de verslagperiode sterk toegenomen. Het Deputaatschap kon in de jaren 2001-2003 in het totaal 157.000 boeken laten drukken. Een van de afgevaardigden vroeg zich af wie de boeken die vertaald worden, kiest. De keuze berust bij het deputaatschap. Op het ogenblik is men bezig met de vertaling van de bijbelverklaring van Matthew Henry. Het Nieuwe Testament is gereed. Aan de vertaling van het Oude Testament wordt gewerkt. Het werk wordt gedaan door een vertaalcommissie in Kiev, terwijl de secretaris van het deputaatschap de juistheid van de vertaling controleert. Sinds 2003 behartigt het deputaatschap een taak in India, die financieel mogelijk wordt gemaakt door de Oikonomos Foundation. Deze organisatie heeft projecten in Andhra Pradesh en West-Bengalen, waarbij veel Indiërs zijn betrokken. Men wilde ook voorzien in de geestelijke noden van deze mensen. Die taak heeft het deputaatschap op zich genomen. De verspreiding vindt plaats via bestaande christelijke organisaties in India, een land met ruim één miljard inwoners. De voorzitter van het deputaatschap beklemtoonde in zijn antwoord op enkele vragen van afgevaardigden dat de stichting Oikonomos als financier op geen enkele wijze bemoeienis heeft met de inhoud van de te verspreiden lectuur. Dat behoort geheel tot de verantwoordelijkheid van het deputaatschap. Aan het einde van de besprekingen besloot de synode aan de Commissie Dordrecht van het deputaatschap een brief te richten, waarin de bijzondere waardering voor het zeer vele werk tot uitdrukking werd gebracht.

Over Nazareth en Tel Hashomer

Vervolgens was het uitvoerige rapport – 20 bladzijden – van het 'Deputaatschap voor Israël, voor Evangelieverkondiging en diaconale hulpverlening' onderwerp van bespreking. Daarin werd melding gemaakt van het bereiken van een belangrijke mijlpaal. Br. M.L. Dek-

ker kon worden uitgezonden naar Israël. Uiteraard waren er vragen over zijn werk en woonplaats. Hij vestigde zich inmiddels in Nazareth. De keuze voor deze plaats in Galilea berustte onder meer op een verkenning van het gebied door ds. C. Sonneveld gedurende zijn verblijf van 9 maanden in Israël. Boven-Nazareth heeft een Joods karakter. Beneden-Nazareth kent een bevolking die overwegend bestaat uit christen-arabieren. Het deputaatschap mocht Gods goede hand opmerken bij het aankopen van een woning voor de heer Dekker in Nazareth Illit, het Joodse gedeelte. De eerste opdracht van de heer Dekker is het zo veel mogelijk opbouwen van contacten en het bezig zijn met een intensieve taalstudie, zodat hij na een periode van twee jaar echt geworteld zal zijn in de Israëliëse maatschappij.

Een van de afgevaardigden vroeg zich af of diaconale hulp in Israël wel nodig was. Hij doelde daarbij op de slachtofferhulp, die verleend wordt in het Chaim Medical Center in Tel Hashomer. De voorzitter van het deputaatschap beklemtoonde dat de rijkdom van Israël tegen valt. Men wordt voortdurend geroepen honderden overwegend arme immigranten op te vangen. Daarbij komt dat de diaconale hulpverlening behoort tot het door de synode gegeven mandaat. Ds. Meeuse zei in dit verband: "Er is in Israël bij aanslagen altijd veel aandacht voor doden, maar weinig voor gewonden. Wij zien hulpverlening aan slachtoffers als onze christenplicht. Daarbij komt dat hulpverlening vaak een goede ingang geeft voor evangelieverkondiging".

Twee vragen en twee antwoorden

Ds. A. Moerkerken, die als adviseur van de synode het woord vroeg, stelde aan het deputaatschap twee vragen. Het was hem opgevallen dat een van de deputaten onlangs in een interview stelde, dat de Gereformeerde Gemeenten afstand hebben genomen van de zogenaamde vervangingstheologie. Hij kon zich daarin vinden. Maar uit recente discussies was hem ook gebleken dat niet iedereen onder het genoemde begrip hetzelfde verstaat. Kan het deputaatschap geen studiedag over de vervangingstheologie beleggen? Verder signaleerde hij, dat er bij de kanteke-

naren van het Oude Testament twee lijnen aanwezig schijnen te zijn als het om de beloften voor Israël gaat. Soms betrekken zij de beloften op Israël, soms op de kerk. Kan het deputaatschap deze kwestie niet wat nader bestuderen? De vragensteller gaf aan, dat hij tevreden zou zijn met twee korte antwoorden. Ds. Meeuse reageerde daarop direct met een herhaald, welwillend: "Ja! Ja!"

Over reservevorming en consolidatie

Na de bespreking van het rapport volgde die van de opmerkingen van de Financiële Commissie over het Deputaatschap voor Israël. De preses, ds. Van Eckeveld, stelde vast dat het Deputaatschap voor Israël grote plannen heeft, maar dat de financiële middelen ook hier hun grenzen hebben. Een van de synodeleden wees er fijntjes op dat de reservevorming van het Deputaatschap voor Israël nog niet op gelijke voet staat met die van de Zending. Hij wilde graag incalculeren dat het jonge deputaatschap ook nog niet over de ervaring beschikt die het zendings-

deputaatschap heeft. Zijn eindconclusie luidde: vermogensvorming is nodig!

Ds. Meeuse haastte zich om het 'mea culpa' te laten horen: wij bekennen schuld! Het deputaatschap heeft een turbulente tijd achter zich. Door de sterke groei van het werk werd er eigenlijk te veel geld uitgegeven. De Financiële Commissie van de synode heeft daar terecht de vinger bijgelegd. Het Deputaatschap ziet inmiddels zijn grenzen scherp. "We zien uit naar groei, maar praktisch gezien is op dit moment consolidatie op haar plaats".

Hierna deed de voorzitter aan de synode het gebruikelijke voorstel om het rapport over te nemen. Dat verkreeg ieders instemming. Vervolgens sprak hij de wens uit dat Gods zegen ook op het werk van dit deputaatschap zou mogen rusten. Hij besloot met de woorden: "Israël heeft een plaats gekregen in ons kerkelijk leven. Twintig jaar geleden was dat nog niet het geval".

(wordt vervolgd)

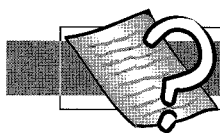
Boskoop, ds. M. Golverdingen

woelige wereldzee. Op die oceaan gebeurt van alles wat ver bij God en Zijn Woord vandaan staat. Daar verdrinken mensen, voor eeuwig buiten God. Daar zeilt de mens van de ene vreugde naar de andere. Totdat hij eeuwig schipbreuk lijdt. In die wereldzee ligt een eiland, de kerk. Daar is het veilig, onder de afzondering van het Woord. Dat eiland heeft wel met de zee te maken. Er zijn mensen die op zee moeten werken. Dit kan alleen op een veilige manier in het diepe besef dat je bewust telkens weer terugkeert naar het eiland. Niet alle eilandbewoners leven in dat besef. Sommigen vinden het heerlijk om dichtbij het strand of zelfs om op het strand te wonen. Soms worden er pleziertochtjes gemaakt op zee. Ze leven op de grens tussen kerk en wereld en zien het gevaar er niet van. Een plotselinge vloedgolf kan echter eeuwige verwoestingen aanrichten. Maar wie beseft de kracht van het water? Is het geen overschatting van onszelf dat we denken dat we de wereldzee wel aankunnen?

Sommige jongeren (of ook ouderen) vinden het op het midden van het eiland te benauwd. Zij surfen graag op de wereldzee. Verder en verder. Op een dag komt er een bericht op het eiland: 'Jan is vermist'. Een poosje later: 'Het surfen is zijn ondergang geworden. Verdronken'.

Veiligheid en zorg

Wij moeten ons niet verbazen als ambtsdragers mensen willen beschermen tegen de gevaren van deze zee. Dat is de taak van de kerk. Het is de geest van het Woord dat de kerk wel in deze wereld is, maar niet van deze wereld. De kerk heeft jongeren en ouderen niet over voor een ondergang op de wereldzee. Dan is het toch begrijpelijk dat ambtsdragers 'naar het strand gaan' om de mensen terug te roepen naar het midden van het eiland. Vanwege hun eigen veiligheid. Met bewogenheid roept de kerk: 'En wordt dezer wereld niet gelijkvormig; maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds' (Rom. 12:2a). De kerk heeft goede argumenten in het waken over de zielen. De kerk wijst op de wet van God. Op het eiland geldt de wet van de allerhoogste Koning. Deze wet is heil-

Lezers vragen

De kerk als eiland

Er zijn enkele vragen binnengekomen van lezers over het staan in deze wereld. Zo lazen we het volgende in enkele brieven: 'Ik vind het zo moeilijk om mijn kinderen de juiste weg te wijzen om als kerkmensen te leven in deze wereld. Ik heb mijn hart ook niet mee', 'De verbroedering tussen de kinderen van Kaïn en de kinderen van Seth liep toch uit op de zondvloed?', 'Moet de kerk niet een duidelijker "nee" uitspreken over allerlei zaken van de wereld?', 'Waarom is er binnen onze gemeenten zoveel verdeeldheid als het gaat over de levensopenbaring? Juist voor jongeren is dit zo verwarrend'.

Als wij nadenken over het staan in deze wereld, kunnen we dat doen op verschillende manieren. Je kan het

vanuit de praktijk benaderen. Al gauw kom je dan op de vragen: 'Mag dit wel? Mag dit niet?' Als het bijvoorbeeld gaat over internetgebruik, dan komt al snel het onmisbare daarvan naar voren. Gaat het over kleding, dan worden allerlei situaties genoemd waarin het niet anders zou kunnen dan dat we ons aanpassen. We benaderen dan de zaken allereerst uit de praktijk. We noemen dit een pragmatische benadering. Wij moeten als kerk echter in de eerste plaats een andere benadering kiezen. Niet eerst de praktijk, maar het Woord. Als we de geest van het Woord proeven, worden de hoofdlijnen van het staan in deze wereld voor ons duidelijk.

Een eiland

De kerk bestaat temidden van de

zaam voor het leven. Deze wet drijft uit naar een levende Redder en Zaligmaker. Er mogen mensen zijn die uit liefde tot de Koning en Zijn wet aan elkaar zijn verbonden met hartelijke liefde en eensgezindheid. Daarom is het ook zo erg als er verdeeldheid is in de kerk. Zou het niet hierdoor komen dat de praktijk en niet het Woord en de wet van God de hoogste plaats inneemt? De Heere heeft recht op ons leven, omdat Hij onze Schepper is. Er staat in Psalm 24:1: 'De aarde is des HEEREN, mitsgaders haar volheid, de wereld, en die daarin wonen'. De mens buiten de kerk beseft dit niet. Hij 'claimt' de aarde en denkt vervolgens dat hij als wereldburger alles kan doen wat hij zelf wil. Maar kerkmensen moeten beseffen dat wij niet onze eigen wil mogen doen, maar alleen de wil van onze Schepper. Hij heeft er recht op dat wij leven op de afzondering van het eiland. En daar wijst de kerk ook in liefde op: *de afzondering onder de bediening van het genadeverbond*. Wat een voorrecht om geboren te zijn op het eiland van de kerk! Wat groot dat de Heere dat bevestigt bij de bediening van de Heilige Doop. We horen niet bij de wereld, maar de Heere heeft ons door Zijn goedheid een plaats gegeven onder de middelen der genade. Daarom zei de Heere in Numeri 23:9: 'Ziet, dat volk zal alleen wonen'. De Heere heeft dat Woord gegeven om mensen te beschermen tegen de wereld.

Maar ook om te beschermen tegen ons eigen boze hart. Het trekt zo naar de wereld. Ook daarom moet er worden gewaarschuwd tegen de kracht van de wereldzee. We zijn onszelf niet toevertrouwd. Weten en beseffen we dat?

Optimale bescherming

Het is zo goed op het midden van het eiland. Daar wordt het Woord gepredikt. Daar wil de Heere trekken met Zijn liefdekoorden. Daar vindt de vernieuwing van het gemoed plaats door Woord en Geest. Als we indruk mogen krijgen van die ontfermingen Gods (Rom. 12:1) vindt in beginsel de breuk met de wereld plaats. Als wij Christus mogen ontmoeten onder de middelen van genade, hebben we aan Hem genoeg. Dan kan de wereld nog wel trekken, maar dan houdt Hij vast. De wereld verliest haar glans. De dichter zingt: *'Het is mij goed om nabij God te zijn'*.

En de praktijk dan? Die zullen we uiterst voorzichtig gaan benaderen. Wetend wat de kracht en de macht van de zonde is. Zo heeft men vandoord in onze gemeenten gestaan tegenover de wereldzee. Niet: *Hoe ver kan ik gaan?* Wel: *Hoe ver moet ik hier vandaan blijven!* Dan is een biddend leven nodig, in het bijzonder in onze gezinnen. De Heere geve dat afhankelijke leven onder ons.

Lisse,

ds. C. Neele

moeilijkheid denk ik al wel, waar we mee zitten. Enerzijds worden liefde en meeleven bij het werk zeer op prijs gesteld. Anderzijds is het niet doenlijk iedereen een gastvrij onthaal te bieden. Het is voor het gezin niet mogelijk telkens andere mensen gratis logies te geven. Ook belemmert het steeds weer ontvangen van gasten in ernstige mate de voortgang van het werk. Zowel Maarten als Marita hebben een heel druk leven en het deputaatschap moet hen beschermen tegen al teveel bezoek.

Laat niemand nu denken dat uw meeleven niet op prijs gesteld wordt, maar we willen wel vriendelijk vragen of reizigers naar Israël die contact met de familie Dekker willen zoeken, dat kenbaar willen maken op ons bureau in Woerden (tel. 0348-489929). Dan kan daar bekeken worden wat de mogelijkheden zijn. Nu het aantal aanslagen sterk verminderd is en ook meest beperkt tot de grensgebieden met de Palestijnen, zullen mogelijk de reizen naar Israël weer toenemen. Ook voor een groter reisgezelschap kan er mogelijk wel eens een ontmoeting worden geregeld, maar dan zeker niet aan huis, maar bijvoorbeeld in 'Nazareth Village', een prachtig museum, waar Maarten ook voor het werk goede contacten heeft. We vragen u allen vriendelijk om blijvende steun voor het vele werk, in uw gebeden en door uw giften, en om begrip voor de bescherming tegen overmatig bezoek voor het gezin Dekker in Nazareth.

Als we over bescherming spreken, denken we echter vooral aan de bescherming die we van God nodig hebben: Zijn bewarende zorg om gespaard te worden voor ongelukken, ziekten, aanslagen, tegenwerking en vijandschap. De grootste tegenstander van Gods werk is de duivel en die zou alles wel willen gebruiken om de verkondiging van Gods heilig Evangelie te dwarsbomen. De Heere geve evenwel genadig open deuren, ja Hij opene de harten voor de ware Messias voor de Joden en voor de heidenen.

Apeldoorn,

ds. C.J. Meeuse

Onze post in Nazareth

Het is nu een jaar geleden dat de familie Dekker is uitgezonden om voor onze gemeenten werkzaam te zijn in Israël. Maarten heeft in het achterliggende jaar een druk programma gehad en met name de taalstudie vergde veel tijd. Hij hoopt daar, zodra er gelegenheid voor is, mee door te gaan. Velen hebben op de Israëldag kunnen horen hoe het werk gestalte krijgt. Er waren al veel contacten van het deputaatschap, maar nu Nazareth het centrale punt is voor zijn werk, worden in Galilea de contacten geïntensiveerd en uitgebreid. Het deputaatschap is

hartelijk verblijd dat er veel meeleven met het werk is uit onze gemeenten. Nu de uitgaven door personeelskosten zijn toegenomen, hopen we van harte dat de inkomsten niet achterblijven.

Het meeleven komt ook tot uitdrukking als mensen om enigerlei reden een reis maken naar Israël. Graag wil men dan eens een kijkje nemen in Nazareth en liefst ook bij de familie Dekker. En nu begrijpt u de

De meeste is de liefde

Zoals de laatste jaren gebruikelijk, zijn we weer eind januari met de kinderen in New Jersey samen geweest. Broeder Den Hoed zou voorgaan in de Covell Ave gemeente in Grand Rapids, die sinds het overlijden van ds. Den Boer weer vacant is, en ik zou in Franklin Lakes het Woord bedienen. Voor ds. Den Hoed werd het echter niet Covell, in Grand Rapids, maar Clifton in New Jersey, zodat hij niet de reis naar Michigan hoefde te maken. Dit, omdat er opnieuw een sterfgeval in zijn gemeente was. Gedurende het halve jaar dat hij in mijn 'oude' gemeente dient, heeft hij nu al tien keer bij een geopend graf van een gemeentelid gestaan. Wat een roepstemmen toch – en wie neemt het ter harte?

De overledene had jaren in het onderwijs gezeten en wel 50 jaar de jongste kinderen van de zondagschool bijbelonderwijs gegeven. Zodoende had ze een bijzondere plaats in de harten van velen. Toen ze door ouderdomsgebreken dit werk moest opgeven, hebben anderen dat overgenomen. Maar vergeten was ze zeker nog niet. Het grootste is echter als we bij God bekend zijn en als Hij betoont ons niet te vergeten en te verlaten.

Vooraf door haar kinderen en kleinkinderen zal ze gemist worden. Weer 'gaan de rouwklagers door de straten' en weer is er verdriet omdat... *er liefde was*. Het is zo erg als je begraven moet leiden waar geen rouw getoond wordt, omdat er *geen liefde was*.

En dan, na enige dagen in New Jersey, weer op huis aan en – dat weet u zo langzamerhand wel – dat betekent weer een lange reis met de auto. Meestal gaan we inderdaad met de auto in plaats van met het vliegtuig, omdat het, hoewel de reis wel langer duurt, toch wel gemakkelijk is in New Jersey de auto bij de hand te hebben. De vijf kinderen die we daar hebben, wonen namelijk nogal op

enige afstand van elkaar en je wilt ze toch graag allemaal even opzoeken. Die lange autorit probeer je zoveel mogelijk te benutten. En soms is de auto, omdat m'n vrouw het stuur nogal eens overneemt, ook een beetje je 'studeerkamer' en probeer je het achterstallige leesmateriaal en dergelijke gedurende de reis door te nemen. Of je luistert naar wat bandjes met preken of lezingen die op verschillende conferenties gehouden zijn.

Zo luisterden we op de terugreis naar een lezing over de kerkvader Augustinus. Zijn levensloop mag wel bekend verondersteld worden. Ook van zijn strijd, bijvoorbeeld met Pelagius, zult u wellicht weten. Groot is zijn invloed geweest in de kerk van die dagen, maar ook in later eeuwen. U moet maar eens nagaan hoe vaak bijvoorbeeld Calvijn hem citeert in zijn werken. In zijn *Belijdenissen* beschrijft hij zelf zijn levensgang. Daarin lees je ook van zijn grote liefde. Dat is de liefde die God Zelf in zijn hart gelegd heeft, toen Hij hem te sterk werd. De liefde tot de God Die hij dienen mocht met al wat in hem was, ook als bisschop daar in Noord Afrika. Het was die liefde die hem dreef om op te komen voor Gods eer en Zijn heerlijke deugden. Daarom bond hij de strijd aan tegen dwalingen waarin mensenwerk de plaats ging innemen van het soevereine genadewerk van God. Augustinus was ook een kind van zijn tijd en bepaalde dwalingen die later het gezicht van de Roomse Kerk gingen bepalen, vind je al terug in zijn werken. Maar als het ging over het hart van het evangelie, 'uit genade zijt gij zalig geworden, door het geloof; en dat niet uit u, het is Gods gave,' was hij helder en gaf de bazuin een zeker geluid.

Wanneer hij in zijn *Belijdenissen* van die liefde tot God spreekt, zegt hij bijvoorbeeld dit: 'Te weinig heeft een mens U lief, als hij iets naast U

liefheeft, wat hij niet liefheeft om Uwentwil.' Nooit mag er iets zijn in die liefde wat de Heere, met eerbied gesproken, zou moeten delen met anderen. God is een jaloers God op Zijn eer, maar ook duldt Hij geen medeminnaars naast Zich. Hij wil ons gehele hart, ons ganse leven, alleen voor Hem. Zingt de dichter er niet van: 'U al mijn liefde waardig schatten, wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten?' Paulus zegt ervan in 1 Corinthe 13: 'Doch de meeste van deze is de liefde.' Het is goed als er nog natuurlijke liefde mag zijn. Als ouders dat, ook bij het ouder worden, nog van hun kinderen mogen ervaren. Het is een voorrecht als je kleinkinderen, nadat je ze soms verscheidene maanden niet gezien hebt, al op je aan komen stormen, als ze je in de verte zien aankomen. Het is een groot goed, zeker in onze tijd waarin zoveel huwelijken, ook onder ons, schipbreuk lijden, als er oprechte liefde tussen man en vrouw mag zijn. Liefde ook in de gemeenten, onderling en tussen de herder en zijn kudde. Liefde ook tussen Gods kinderen, zodat ze elkaars deur maar niet zo gemakkelijk kunnen voorbij lopen, maar elkaars lasten zoeken te dragen. Ja, dat alles is zeker nog een niet genoeg te waarderen voorrecht in een tijd waarin de liefde van velen verkoudt en waarin het zo kil gaat worden in de wereld en helaas ook vaak in de kerk.

Het doet goed als oude vriendschapsbanden blijven en onderhouden worden, ook al zijn de afstanden groot geworden. Maar toch... we zijn van die dwaze mensen. We vergeten vaak dat het middel maar 'instrument' was, en dat ook als de Heere banden legt, Hij toch de hoogste plaats moet innemen. Die plaats komt Hem alleen toe. O, als we dan zien dat alle gaven en volmaakte giften van Hem alleen afdalen Die vijanden liefgehad heeft, Die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem voor dwaze, ellendige, vijandige schepselen heeft willen overgeven. Als we iets mogen smaken van de liefde van Christus Die een zwarte bruid liefhad en ze kocht met Zijn eigen dierbaar bloed, en ze ook door Zijn kracht bewaart tot de volkomen zaligheid die Hij voor haar verworven heeft. Wat moet het voor Mefiboseth geweest zijn toen hij, de kleinzoon van Saul, Davids aartsvijand, aan de koninklijke tafel gezet werd als een van Davids zonen. Zo

laag mocht hij bukken, onder soevereine liefde, dat hij zichzelf een dode hond noemde naar wie de koning omgezien had.

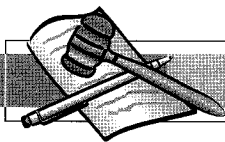
We hebben onlangs ervan mogen spreken, maar op die plaats te zijn is nog weer wat anders. Dan is er verwondering en aanbidding en zingt de kerk: "k Zal liefde en lof voor U ten offer mengen, in het heiligdom waar 't volk vergaderd is." Als de Heere overkomt, brengt Hij alles mee, ook: vernedering, verootmoediging en... liefde, die weer wordt aangewakkerd, zodat het waar is: 'Wat zal ik met Gods gunsten overladen die trouwe Heere toch voor Zijn genade vergelden?'

Het was fijn weer eens bij de kinderen en kleinkinderen te zijn. Die kleintjes groeien zo gauw op, worden zo gauw groot, en wat vliegt de tijd maar voorbij. Het verwarmt je hart als ze naar je toe komen rennen. Het is toch de liefde die er gelukkig nog mag zijn. Natuurlijke liefde, zeker, maar ook die is een gave van God. Maar ligt in die naar je toe rennende peuters niet een beschemende les? Ze zagen kennelijk uit naar onze komst vanwege de *liefde*. Hoe is dat nu in ons hart? Is er ook dat halsreikend uitzien naar de komst van Hem naar Wie de bruid verlangde? Het is toch alleen Zijn komst maar die ons heil volmaken kan. Het zou je toch wel wat pijn doen als je bij je komst ongeïnteresseerde kleinkinderen aantroft, voor wie je aanwezigheid maar weinig scheen te betekenen.

De bruid lag op het bed van zorgeloosheid, toen haar bruidegom aan de deur stond, en ze was te lui om op te staan. Ze heeft ook moeten ervaren welke gevolgen dat voor haar had. Hij was geweken. 'Ik zocht Hem, doch Hij antwoordde niet.' En dat alles om eigen schuld. O, geve de Heere toch een levend uitzien naar Zijn komst, om met de bruid te mogen uitroepen: 'Ziet Hem, Hij komt, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen.' Echt waar, jonge mensen, dat geeft een blijdschap die de wereld niet kent, maar die Hij geeft aan hen die Zijn Naam beminnen. Zoek dat ook tot je deel te hebben. Hij, die dierbare, gezegende Koning, is het zo waard gediend en gevreesd te worden, en je zou er zelf zo goed mee zijn.

Een groet uit Kalamazoo,

ds. C. Vogelaar.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Aalst: ds. G. Mouw te Uddel;
Te Hoofddorp en te Oudemirdum:
ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland;
Te Kruiningen: ds. C. Hogchem te Barneveld;
Te Ridderkerk-Slikkerveer:
ds. J.S. van der Net te Houten.

Bedankt:

Voor Doetinchem:
ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;
Voor Hendrik-Ido-Ambacht:
ds. M. Karens te Werkendam.

DOVENDIENST DIRKSLAND

Op D.V. **26 februari a.s.** hoopt student G. van Manen voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dirksland, Mozartsingel 2. Aanvang: 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK

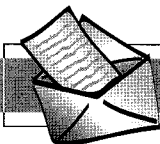
Pag. 265, gemeente **SINT ANNALAND**. Regeling preekbeurten (m.i.v. D.V. 1 maart 2005): G.D. Roeland, Burg. Smithstraat 37, 4697 HD Sint Annaland, tel. 0166-652961.

MEDEDELING DEPUTAATSCHAP BUITENLANDSE KERKEN

Ds. C. Sonneveld te Lethbridge (Canada) heeft het voornemen om van D.V. **5 tot 25 augustus a.s.** in Nederland te zijn. **Ds. J. Spaans** te Norwich (Canada) hoopt D.V. van **5 t/m 12 juli a.s.** in ons land te zijn.

Zij hopen dan enkele van onze gemeenten te dienen. De preekbeurten die zij hopen te vervullen zijn inmiddels besproken. Wij wensen beide broeders en de hunnen t.z.t. een goede tijd toe in Holland.

Namens het Deputaatschap Buitenlandse Kerken, Ds. W. Harinck, secretaris.

Berichten

CURSUS GODSDIENSTONDERWIJS (CGO)

Voor het cursusjaar 2005-2006 wordt in onderstaande plaatsen een voorlichtingsbijeenkomst gehouden, waar u alle informatie over onze cursussen kunt krijgen en waar u tevens een open les kunt bijwonen.

GOES: zaterdagmorgen 5 maart; aanvang 8.30 uur in het Calvijn College, Klein Frankrijk 19.

RIJSSEN: zaterdagmorgen 12 maart; aanvang 8.30 uur in de Zuiderkerk van de Ger. Gem., Opstallstraat 2.

AMERSFOORT: zaterdagmorgen 19 maart; aanvang 8.30 uur in het Van Lodenstein College, Utrechtseweg 228.

GOUDA: donderdagavond 31 maart, aanvang 19.15 uur in het Driestar College, Ronsseplein 1, gebouw B.

DODRECHT: zaterdagmorgen 16 april; aanvang 8.30 uur in het Wartburg College, lokatie Marnix, Maria Montessorilaan 3.

Velen hebben in het verleden na afloop van de belijdeniscatechisatie, maar ook nog op latere leeftijd, een van onze cursussen gevolgd, om zich verder te verdiepen in de grondstukken van de waarheid.

Juist in een tijd van veel vragen op kerkelijk gebied is het noodzakelijk de geloofsleer op grond van Schrift en belijdenis te bestuderen, maar daarnaast ook de hoofdzaken van de kerkgeschiedenis en de ethiek zich eigen te maken. De vakken die op onze A- en B-cursus worden gegeven, zijn dan ook: Bijbelkunde, Dogmatiek, Kerkgeschiedenis,

Ethiek, Bijbelse Oudheidkunde en Sekten & Stromingen. En voor degenen die op (zondag)school of vereniging leiding geven, wordt in het vak Praktische Vorming aandacht besteed aan het overdragen van kennis aan jongeren. Ook voor het gezinsleven worden in dit vak nuttige, praktische zaken aangereikt, zodat wij ook dit vak voor alle cursisten aanbevelen.

Juist door het volgen van een van onze cursussen dwingt u uzelf met deze wezenlijke zaken bezig te zijn, die anders door te veel op te gaan in het dagelijks werk naar de achtergrond verschoven worden en waar dan nauwelijks tijd voor ingeruimd wordt.

Maak tijd voor wezenlijke zaken voor uzelf en voor uw kinderen en schrijf in op een van onze cursussen. Op de open dagen in bovenvermelde plaatsen ontvangt u uitvoerige voorlichting. U kunt daar ook spreken met cursisten die u uit ervaring kunnen vertellen over de inhoud en de moeilijkheidsgraad van de cursus. De praktijk heeft bewezen dat het niveau niet te hoog is voor degenen die geen middelbaar onderwijs hebben genoten en niet te saai voor hoger-geschoolden!

De P-cursussen, waar opvoedkundige onderwerpen worden behandeld, worden in het cursusjaar 2005/2006 nog een keer in de volgende plaatsen gehouden: **Amersfoort, Capelle a/d IJssel, Yerseke.**

De data en de onderwerpen zijn ook op de open dagen verkrijgbaar. Van harte bevelen wij ook deze cursussen aan, die in totaal 10

avonden beslaan. Vele ouders hebben daarvan al het nut ervaren.

Op D.V. **12 maart** verzorgt de CGO van 10.00 tot 14.30 uur ook een voorlichting van de chr. hogeschool De Driestar te Gouda. Deze voorlichting is echter uitsluitend bedoeld voor geïnteresseerden in een hbo-opleiding theologie (voorheen de E-cursus). Vooral studenten die opgeleid willen worden tot docent godsdienst worden uitgenodigd naar deze voorlichting te komen.

Voor verdere informatie en aanmelding kunt u terecht bij onze voorlichter, de heer A.W. Burghout, Zijpestraat 26; 4675 CV St. Philipsland; tel. 0167-573118.

Cursusleider: J. de Jager; tel. 033-2772581.

REGIONALE JONGERENAVOND

D.V. **zaterdag 26 februari a.s.** hoopt dhr. N. van Steensel te spreken voor district Gouda +16 over "Bijzonder of normaal?". Gaven van de geest", in de kerk van de Geref. Gemeente te Rotterdam-Alexanderpolder, Romanohof 8-10. Aanvang: 19.45 uur.

JBGG ZANGAVOND

D.V. **zaterdag 26 februari a.s.** organiseert de jeugdbond een zangavond in de Augustijnenkerk te Dordrecht met medewerking van een samengesteld jongerenkoor o.l.v. Evert van Dijkhuizen.

Instrumentale bijdrage door duo friends. Aanvang: 19.30 uur.

Leiding: dhr. J.H. Mauritz. Appèlwoord door ds. L. Terlouw. Collecte t.b.v. het jeugdwerk.

DATHEEN SAMENZANGAVOND

De stichting Musica Sacra organiseert op D.V. **26 februari a.s.** een samenzangavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal, Vijftien Morgen 51. Uitsluitend psalmen van Datheen zullen dan gezongen worden met als organiste Pieter Heykoop. Ds. F. Mulder zal de opening en een meditatie verzorgen.

Aanvang: 19.30 uur.

VAKANTIEWEKEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN VAN HET SBO EN PRO

De commissie vakantieweken gehandicapten, uitgaande van de Vrouwenbond van de Geref. Gemeenten, organiseert D.V. in de a.s. zomervakantie weer vakantieweken voor kinderen die naar het Speciale Basis Onderwijs (SBO) gaan en voor jongeren die op het Praktijkonderwijs (het vroegere Voortgezet Speciaal onderwijs) zitten of zaten.

Er zijn twee weken voor kinderen van 10/12 jaar, één week voor de leeftijdsgroep van 13 t/m 17 jaar en twee weken voor jongeren van 18 jaar en ouder.

In de weken voor kinderen van 10 t/m 12 jaar (van 15 t/m 22 juli in Eerbeek en van 29 juli tot 5 augustus in Hooge Mierde) zijn er nog 10 open plaatsen. In de week van 1 tot 8 juli in Ellemeent, voor jongeren van 18 jaar en ouder zijn ook nog een paar open plaatsen.

Voor informatie en aanmelding kunt u bellen tussen 19.00 en 21.00 uur naar A. de Vries, tel. 033-2866416.

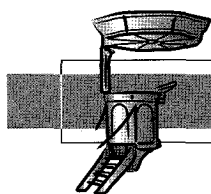
tolk); Naaldwijk 19.00 uur ds. P. Mulder; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwdorp 14.30 uur ds. Moens (bev. ambtsdr.); Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Mouw; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. Gunst; Oostburg 18.00 uur ds. Verweij; Oosterend-Texel 10.00 en 18.00 uur ds. Neele; Oostkapelle 16.30 uur ds. Vreugdenhil; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Opperdoes 10.00 uur ds. Bac; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Poederoyen 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren; Poortvliet 18.30 uur ds. Gunst; Puttershoek 14.30 uur ds. De Wit; Rhenen (kerk: Kon. Elisabethplantsoen) 12.00 en 18.30 uur leesdienst; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Clements; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur leesdienst en 18.30 uur (H.D.) ds. Mol; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Pater; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Baaijens; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. P. Blok; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. Zippro; Soest 9.30 uur ds. Kleppe en 18.00 uur ds. Schot; Spijkenisse 19.00 uur ds. Silfhout; Stolwijk 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Terneuzen 10.00 en 15.00 uur ds. Verweij; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. L. Blok en 19.00 uur ds. Visscher; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 en 15.30 uur ds. Schot; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. W.J. Karels; Vlaardingen 10.00 uur ds. Terlouw; Vlissingen 9.30 uur ds. Vreugdenhil en 16.00 uur leesdienst; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Westkapelle 14.00 uur ds. Vreugdenhil; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. Van der Poel; Zeist 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 16.00 uur ds. Boogaard; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Van Krimpen; Zwolle 19.00 uur ds. Kleppe.

DINSDAG 1 MAART 2005

Moerkapelle 19.30 uur ds. Mondria; Oud Beijerland 19.30 uur ds. Van Krimpen (bijbellezing); Poortvliet 19.30 uur ds. De Jongste.

WOENSDAG 2 MAART 2005 (BIDDAG)

Aalburg 9.30, 15.00 en 19.30 uur ds. Melis; Almelo 15.00 en 19.30 uur ds. Tuinier; Amsterdam-Noord 14.30 en 19.30 uur ds. G. Pater; Breda 15.00 en 19.30 uur ds. P. Mulder; Dirksland 10.00 en 19.00 uur ds. Verweij; Haarlem 14.30 en 19.30 uur ds. Van der Net; Hilversum 14.30 en 19.45 uur ds. Visscher; Leerdam 10.00, 14.30 en 19.30 uur ds. M. Karens; Melissant 14.30 en 19.00 uur ds. Brugge; Nijkerk 14.30 en 19.30 uur ds. Beens; Ooltgensplaat 14.30 en 19.00 uur ds. De Jongste; Oosterend-Texel 19.30 uur ds. Neele; Ouddorp 14.30 en 19.00 uur ds. Schipper; Poortugaal 15.00 en 19.30 uur ds. W.J. Karels; Ridderkerk 9.30, 14.30 en 19.30 uur ds. De Wit; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 en 19.30 uur ds. Van

Predikbeurten

ZONDAG 27 FEBRUARI 2005

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. J. Karels; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Aalst 15.00 uur ds. Schipper; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 18.30 uur ds. Tuinier; Alphen aan den Rijn 10.00 en 16.00 uur stud. Van Belzen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 19.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul; Bodegraven 18.30 uur stud. Van Belzen; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Delft 19.00 uur ds. Veenendaal; Deventer 18.30 uur ds. L. Blok; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Schreuder; Dordrecht (in de Pauluskerk, Nassauweg) 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur leesdienst; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 18.30 uur ds. Tanis; Enschede 10.00 en 16.00 uur ds. Tuinier; Enter

9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 uur ds. Schipper en 14.30 uur ds. Melis; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Haarlem 19.30 uur ds. Van der Net; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. P. Mulder; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur ds. De Heer; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kamperland 10.00 uur ds. C. Harinck; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene (Herv. Kerk) 18.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Leerdam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Leiderdorp 18.30 uur ds. De Heer; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Meeuwen 18.00 uur ds. Schipper; Meliskerke 14.30 uur ds. Van Gelder; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. Van Boven; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Moerkapelle 15.30 uur ds. W. Harinck (doven-

Gelder; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. W.J. Karels en 14.30 en 19.30 uur ds. Van Krimpen; Stad a/h Haringvliet 15.00 en 19.30 uur ds. Van Dijk; Westzaan 15.00 en 19.30 uur ds. Kleppe.

WOENSDAG 2 MAART 2005

Nunspeet 19.30 uur ds. Schot (Bijbellezing); Oostvoorne 19.30 uur stud. Van Manen; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Zeist 19.30 uur ds. Van Eckevelde (bijbellezing); Zwijndrecht 19.30 uur stud. Van Belzen.

DONDERDAG 3 MAART 2005

Aagtekerke 19.30 uur ds. De Jongste; Eindhoven 19.30 uur ds. Brugge; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Schipper; Hoofddorp 19.30 uur ds. Van Aalst; Klaaswaal 15.00 uur ds. Van Aalst (huw.bev.); Meliskerke 19.30 uur ds. Silfhout; Naaldwijk 19.45 uur ds. Schot; Sint Philipsland 19.30 uur ds. Van der Net; Westkapelle 19.30 uur ds. J. de Pater.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Dagje Amsterdam? Bezoek dan eens onze evangelisatiepost. Open van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur. Hartelijk welkom!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreellei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Bakkeveen (Fries-Dr.Wouden) bij Drachten t.h. Stacars alle comf. huur niet (te) duur! 0512-516096
www.vdsluisvakanties.nl

Boeder Scherpenzeel

AMBTSKLEDING

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
Streepjassen ~ Overhemden ~
Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
Hoeden ~ Schoenen

Winkel:

Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

Op afspraak ook Service aan huis!
M 06 5321 5334

Begrafenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Spier (Dr.) te huur **6 pers. stenen bungalow**, 3 slaapkamers, radio, tel., wasm. 4 fietsen. 1000 m2 eigen terrein. tel. 0228-593772

Putten, bij bos en weide. Te huur: Compleet ingericht **Chalet, 2-4** personen. Wasm. magn. fietsen aanwezig. Gunstige prijs. Geschikt voor 50-plus.
Info: 0342-415021

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Advertenties

Met droefheid geeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Randburg Suid-Afrika u kennis van het overlijden van hun oud-ambtsbroeder de heer

Leonard Smits

in de leeftijd van 77 jaar en 11 maanden.

Van 1973 tot 1983 mocht hij onze gemeente in getrouwheid eerst als ouderling en later nog als diaken dienen.

Wij wensen des Heeren troost en nabijheid toe aan zijn vrouw die nu zo alleen als weduwe achter blijft.

Ps. 146 : 17 (ber.)

Namens de kerkenraad: voorz. W. Zwemstra
scriba. M. Boer

Randburg Suid-Afrika, 7 februari 2005

JOHANNUS - CONTENT - DOMUS

ma gesloten

di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30

vr avond 18.30 - 21.00

za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

ruime collectie bladmuziek, ook Klavier en CD's

**ORGELCENTRUM
ANDANTE**

A. van Ostadelaan 35
3904 TJ Veendaal

Tel: 0318 - 505063

Fax: 0318 - 505891

info@andanteorgels.nl

www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Kamer te huur gevr. per aug./sept.
in DELFT door aank. studente TU
Delft. Tel. 0111-642960

Wij verzorgen begrafenissen in alle plaatsen op de Veluwe en in Rijssen en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begrafenisvereniging of begrafenisfonds men is aangesloten.

Begrafenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

"Wanneer ik voor U kniel"

fl. 44,= VOORDEEL BELIJDENISGESCHENK 1500 JONGEREN SLAAT AAN

THOLEN – Jaarlijks doen circa 1500 jonge mensen belijdenis des geloofs in onze gemeenten. Van gewaardeerde Thoolse serie "Wanneer ik voor U kniel" resteren nog ongeveer 1500 sets boeken en 300 cd's. Wij bieden aan kerken-raden, (groot)ouders of vrienden de gelegenheid juist hen een blijvend, fraai belijdeniscadeau te schenken **tegen sterk gereduceerde prijs**.

De boekenset voor € 39,50 in plaats van € 57,50, voordeel v 18,= (Fl. 39,50). De cd voor € 16,50 in plaats van € 18,50, voordeel € 2,= (Fl. 4,50). Altijd gratis thuisgestuurd. Indien beide besteld: totaal voordeel € 20,= of fl. 44,=.

Bent u geïnteresseerd in "Wanneer ik voor U kniel"? Meer dan 12.000 personen gingen u voor. Inhoud 2-delig boek: 500 pag., 207 psalmmeditatie's, 391 kolommen liturgie, 647 kleurenfoto's met kerkelijke info. Opname cd-schijf: 15 nummers cd (75 min., samenzang/orgelsolo's, informerend booklet).

Ons centraal telefonisch meldpunt voor bestellingen en vragen is geopend op elke **dinsdagavond van 19.00 tot 20.00 uur op 0166-600333**. Uiteraard is het ook mogelijk uw bestelling in een gefrankeerde enveloppe te zenden aan de:

Redactiecommissie, Postbus 28, 4690 AA Tholen.

Steun hiermee het Thoolse bouw- en orgelfonds.

**KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED**

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

**Stolk
Orgels**

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbedijkje, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Te huur **ruime vakantiewoning**
in **Zuid-Alberta, Canada**,
omgeving van Lethbridge.
Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

Bible Teacher position

The School board of Timothy Christian School (Chilliwack, BC, Canada) welcomes applications for Bible Teacher. Applicants should be a member of the Gereformeerde Gemeente and hold a degree in theology (min. 2e graads). For more information please contact the School Board Secretary Co Neels, 10662 Chapman Road, Rosedale B.C., V0X 1X0, Canada, jneels@familynet.bc.ca, Tel: 604 794 7510, Fax: 604 794 7563.
(Best time to phone is NL time on Saturday between 5 pm - 11pm.)

**Ameland-Terschelling t.h. Chalets/
Stacars** alle comf. huur niet
(te) duur! (22/7-12/8 bezet)
www.vdsluisvakanties.nl
0512-516096

T.h. woonruimte in HARKAMP
voor jonge vrouw. Eigen ingang,
woonkmr, keuken met douche,
toilet met wastafel en slaap-
verdieping. **0318-457197.**

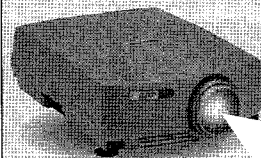
Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

**Collectebonnen
machinaal tellen?**
vraag demo en/of referentie
0548-515415

Goedkoop en gezinsvriendelijk!
Huur een mooie stacaravan op de
gezellige minicamping De
Lingehoeve, Spijk. € 150 per week
(excl. toer.bel e.d.) 0183-628864

- *Nederland en de geestelijke nood van onze naaste*
- *Het werk van onze evangelisten*
- *Noodzaak van evangelisatie*

Voorlichter dhr. C.W. van Haften: 0341-253588

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz. heeft het Deputaatschap Evangelisatie een informatieve presentatie over het evangelisatiewerk in Nederland en België. Onze voorlichter komt graag bij u langs (ook overdag).

**DIA-PRESENTATIE
EVANGELISATIEWERK**

DEPUTAATSCHAP EVANGELISATIE
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

